

Beheer en Uitvoering

Aan de gemeenteraad

28 augustus 2012
Gemeentestukken: 2012-197

Onderwerp: kruispunt Rijnsingel – Kievitsweg en kruispunt Rotterdamseweg - A38 - Rijnsingel

1. Voorstel

Wij stellen u voor:

1. een onderzoek te starten naar het verbeteren van de verkeersveiligheid op het kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg, vooral voor het overstekend langzaam verkeer;
2. financieel bij te dragen aan de reconstructie van het kruispunt Rotterdamseweg - A38 – Rijnsingel, uit te voeren door het waterschap Hollandse Delta;
3. het budget dat in de gemeentebegroting is opgenomen voor de realisatie van de fietshighway Lagendijk deels in te zetten voor bovengenoemd onderzoek (1) en deels voor de financiële bijdrage aan het waterschap (2);
4. zodra het onderzoek is afgerond, u nader te informeren over proces, inhoud en financiële gevolgen.

2. Aanleiding

Het kruispunt Rotterdamseweg - A38 - Rijnsingel en kruispunt Rijnsingel - Kievitsweg vormen samen een belangrijk verkeersknooppunt voor de wijk Bolnes. Veel wijkbewoners rijden dagelijks met de auto of de fiets over deze kruispunten, vooral naar hun werk of naar school. In de loop der jaren is door de hoger geworden verkeersintensiteit de verkeersafwikkeling op beide kruispunten verslechterd. Het kruispunt Rotterdamseweg - A38 – Rijnsingel is qua capaciteit te beperkt, het kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg levert vooral voor fietsers gevaarlijke situaties op. Tevens is er een voornemen in de buurt van deze kruispunten een tunnel onder de Rotterdamseweg door aan te leggen. Per onderwerp wordt onderstaand een nadere toelichting gegeven.

Kruispunt Rijnsingel - Kievitsweg

Het is noodzakelijk om het kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg vooral voor overstekende fietsers veiliger te maken; de oversteek over de Rijnsingel is gevaarlijk. Over het kruispunt rijden per dag honderden schoolgaande fietsers. Overstekende fietsers moeten over een grote oversteeklengte (over meerdere rij- / opstelstroken) de zeer drukke en ter plekke soms chaotische Rijnsingel kruisen. Daarnaast zijn de oversteekbewegingen van fietsers storend voor de verkeersafwikkeling op het kruispunt Rotterdamseweg - A38 – Rijnsingel.

Kruispunt Rotterdamseweg - A38 - Rijnsingel

De verkeersafwikkeling op het kruispunt Rotterdamseweg - A38 - Rijnsingel is al jaren slecht; de verkeersintensiteit is hoog en de capaciteit van het kruispunt is beperkt. Daardoor ontstaan op diverse momenten van de dag in diverse richtingen lange wachtrijen. Ook op de Rijnsingel, vooral tijdens de ochtendspits.

In 2009 is door het waterschap, als beheerder van de Rotterdamseweg, en de gemeente Ridderkerk onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de situatie te verbeteren. Op basis daarvan is een verbeterplan gemaakt en heeft het waterschap subsidie aangevraagd bij de stadsregio. De stadsregio heeft de aanvraag getoetst aan het Regionaal Verkeers- en Vervoerplan (RVVP). In het RVVP staan snelheidscriteria opgenomen waar (sub)regionale wegen aan moeten voldoen. De stadsregio heeft uiteindelijk vastgesteld dat het wegvak waar het kruispunt in ligt

voldoet aan die criteria; om die reden verleent zij geen subsidie. Daardoor is tot op heden de reconstructie niet uitgevoerd.

Fietstunnel onder de Rotterdamseweg

Daarnaast is er, passend in het Provinciaal fietsroutenetwerk, ten oosten van het kruispunt Rotterdamseweg - A38 - Rijnsingel een fietstunnel gepland onder de Rotterdamseweg door. Vanuit het project Deltapoort is de fietstunnel, in het kader van het regionaal groenstructuurplan en het daarbij behorende routenetwerk, ook van essentieel belang. De tunnel biedt immers de gelegenheid om als fietser de hoofdgroenstructuur te kunnen blijven volgen zonder gelijkvloers de Rotterdamseweg te hoeven kruisen. Ook fietsers uit Bolnes met als bestemming Reijerpark, Farelcollege, centrum en de Waal resp. het toekomstig Waalbos wordt hiermee een veilige oversteek onder de Rotterdamseweg aangeboden.

De exacte locatie is nog niet vastgesteld, maar een tunnel juist ten oosten van het kruispunt Rotterdamseweg - A38 - Rijnsingel lijkt mogelijk en logisch. "Trekker" van dit project is het waterschap als wegbeheerder. Uitgangspunt van de financiering van de fietstunnel is een 100% financiële bijdrage van de Provincie en Stadsregio en een bijdrage in natura door Ridderkerk (door het ter beschikking stellen van een perceel grond).

Als verbinding is de tunnel bij de reconstructie van het kruispunt Rotterdamseweg - A38 - Rijnsingel en kruispunt Rijnsingel - Kievitsweg medebepalend voor het eindontwerp van de structuur van wegen en paden. De fietstunnel blijft in dit voorstel als project verder buiten beschouwing.

3. Aspecten

Kruispunt Rijnsingel - Kievitsweg

Het onderzoek om de verkeersveiligheid op dit kruispunt te verbeteren (voorstel 1) richt zich in hoofdzaak op het "verplaatsten" van de gehele kruising in noordelijke richting. Daarmee wordt de "lokale" fietser een korte oversteek aangeboden over de Rijnsingel, ter hoogte van de Leklaan.

Het huidige kruispunt komt daarmee te vervallen. De beschikbare ruimte wordt, voor een betere verkeersafwikkeling, toegevoegd aan de opstelcapaciteit op de Rijnsingel voor het kruispunt Rotterdamseweg - A38 – Rijnsingel.

De regionale fietsroute no. 9 loopt, gezien vanuit Rotterdam, over een parallelweg langs de noordzijde van de Rotterdamseweg en vanaf de Rijnsingel over de Kievitsweg richting Slikkerveer. Het huidige kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg verbindt deze twee routedelen. Het is gewenst om, bij het laten vervallen van het huidige kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg, fietsroute no. 9 de Rijnsingel te laten kruisen via de verkeersregelinstallatie van het kruispunt Rotterdamseweg - A38 – Rijnsingel. Daarmee wordt de fietsroute zo gestrekt mogelijk in stand gehouden.

Kruispunt Rotterdamseweg - A38 – Rijnsingel

In 2009 is een (extern) verkeerskundig onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek wees uit dat het -in hoofdlijnen- gewenst is om

- op de Rotterdamseweg, de A38 en de Rijnsingel de opstelcapaciteit voor het kruispunt te veranderen c.q. te vergroten
- extra detectie aan te leggen voor de verkeersregelinstallatie (VRI);
- de paralleloversteken aan te passen.

Met deze aanpassingen moet het kruispunt het autoverkeer beter kunnen verwerken.

Het waterschap is verantwoordelijk voor de uitvoering van de maatregelen, in samenwerking met de gemeente Ridderkerk.

Naast de bovengenoemde aspecten is het, vanuit het oogpunt van zowel verkeersveiligheid als verkeersafwikkeling, gewenst de paralleloversteken rondom het kruispunt op te heffen. Uit waarnemingen blijkt namelijk dat de oversteek over de A38 wordt misbruikt; afslaande (illegale) verkeersbewegingen tussen A38 en Kruisweg komen regelmatig voor. Daarnaast is een gelijkvloerse oversteek, ook voorzien van een VRI, over een A-weg niet gewenst. De andere oversteek levert capaciteitsverlies op bij de verkeerafwikkeling op het kruispunt.

Het laten vervallen van deze oversteken heeft consequenties voor de bereikbaarheid van de directe omgeving, zoals het Reijerpark. Uit nader onderzoek moet blijken of redelijke alternatieven kunnen worden aangeboden.

Omdat een reconstructie van dit kruispunt leidt tot een betere verkeersafwikkeling van de Rijnsingel is deze investering van belang voor de gemeente Ridderkerk. Doordat de stadsregio geen subsidie verleent, is de reconstructie alleen mogelijk met een financiële bijdrage van de gemeente Ridderkerk (voorstel 2).

Dekking van de kosten

Ons college wil, gezien de verkeersproblemen op het kruispunt Rotterdamseweg - A38 - Rijnsingel en het kruispunt Rijnsingel – Kievitsweg, deze projecten een hoge prioriteit geven.

Voor zowel een onderzoek naar de haalbaarheid van de verplaatsing van het kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg (kostenindicatie € 50.000,-) als voor een financiële bijdrage aan de reconstructiekosten van het kruispunt Rotterdamseweg – A38 – Rijnsingel (indicatie € 140.000,-) is in de begroting echter geen budget beschikbaar.

Vanwege de genoemde hoge prioriteit kiezen wij er daarom voor om beschikbare financiële middelen van een andere gepland project in te zetten. Dekking kan namelijk gevonden worden door inzet van het in de begroting opgenomen budget voor de geplande fietshighway Lagendijk (voorstel 3).

Met deze aanpak komt de geplande fietshighway Lagendijk (Burg. De Zeeuwstraat - Ridderhof) voorsnog te vervallen. Hiermee is dit project voor ons college echter niet definitief uit beeld. Wij gaan er vanuit dat, zodra de begroting dit redelijkerwijs toelaat, dit project de komende jaren weer in de begroting kan worden opgenomen.

Als het onderzoek (voorstel 1) uitwijst dat de verplaatsing van het kruispunt Rijnsingel - Kievitsweg haalbaar is, zullen wij u nader informeren over proces, inhoud en financiële gevolgen. Wij gaan ervan uit dat de uitvoering van dit project een forse investering vraagt. Voor die investering is in de begroting geen budget beschikbaar. Wij gaan er daarom vanuit om, vanwege de eerder genoemde hoge prioriteit, ook het in de begroting opgenomen budget voor de geplande fietshighway Kievitsweg hiervoor dan in te zetten. In het kostenoverzicht in paragraaf 5 is van deze optie uitgegaan.

Bestemmingsplan

In het najaar van 2012 wordt het ontwerpbestemmingsplan Bolnes ter visie gelegd. Begin 2013 wordt het bestemmingsplan ter vaststelling aan de raad aangeboden. Het voorontwerpbestemmingsplan houdt nu geen rekening met de voorliggende plannen. De wijzigingen worden in (de loop van) 2013 als postzegelbestemmingsplan in procedure gebracht. Er is nog onderzocht of het zinvol is om de ontwikkeling van het kruispunt alsnog op te nemen in het ontwerpbestemmingsplan Bolnes. Dit betekent echter een vertraging van het bestemmingsplan Bolnes en levert daarnaast geen echte tijdswinst op in de procedure voor het kruispunt. Daarom kiezen wij ervoor om het bestemmingsplan Bolnes conform planning vast te stellen en voor de reconstructie van het kruispunt een aparte procedure te doorlopen.

Nader onderzoek / verwerving / subsidies

Om de haalbaarheid van de verplaatsing van het kruispunt Rijnsingel – Kievitsweg aan te tonen, is ruimtelijk en verkeerskundig onderzoek nodig. Ook archeologisch dient vooronderzoek plaats te vinden. Het gebied waar de kruispuntaanpassingen plaats vinden, vallen namelijk onder een archeologisch aandachtsgebied. In dit gebied heeft ooit een Donk gelegen, wat duidt op mogelijk historisch gebruik. Vooronderzoek zal moeten uitwijzen of dit ook zo is. Bij bevestiging zal nader terreinonderzoek nodig zijn.

De aanpassingen op en bij het kruispunt Rotterdamseweg - A38 – Rijnsingel kunnen plaatsvinden op het beheersgebied van het waterschap, het Rijk en de gemeente Ridderkerk. Om de aanpassingen op en bij het kruispunt Rijnsingel – Kievitsweg mogelijk te maken, is verwerving van grond nodig. Het terrein zal in onderhandeling moeten worden aangekocht. Om die reden is daartoe een PM-post opgenomen in het financieel overzicht in paragraaf 5.

De Stadsregio verstrekt wellicht 50% subsidie voor de aanpak van het kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg. Hierover is echter nog geen zekerheid. Desalniettemin is in het financieel overzicht in paragraaf 5 met deze inkomsten rekening gehouden. Er is daarnaast een kans dat het Rijk vanuit Beter Benutten een bijdrage zou kunnen doen. Ook hierover is nog geen zekerheid, dit moet uit nader onderzoek blijken.

4. Aanpak/Uitvoering

Zoals in paragraaf 3 op onderdelen is aangegeven moeten in een nader onderzoek een aantal stappen worden genomen voordat zekerheid kan worden gegeven over het volledig kunnen slagen van de plannen. Dit betreft in hoofdzaak de volgende aspecten:

- nader overleg met het waterschap, rijk, stadsregio en belanghebbenden;
- de verwerving van een perceel grond;
- nader ruimtelijk, verkeerskundig en archeologisch (voor)onderzoek;
- inpassing fietstunnel in eindontwerp;
- vastleggen wijzigingen in bestemmingsplan;
- financiële dekking (zie par. 5).

Hieruit zal vooral de haalbaarheid kunnen worden aangetoond van de reconstructie van het kruispunt Rijnsingel-Kievitsweg. Wij zullen u, zo mogelijk eind 2012, nader informeren over de vorderingen van het proces, de inhoud en de financiële gevolgen.

5. Kosten/Opbrengsten/Dekking

Indicatie kosten reconstructie kruispunten c.a.:

1. civieltechnische kosten	€ 700.000,- *
2. <u>indicatie onderzoekskosten</u>	€ 50.000,-
3. Totaal	€ 750.000,-

Dekking kosten:

4. investering door waterschap	€ 140.000,- *
5. budget fietshighway Kievitsweg	€ 240.000,- **
6. budget fietshighway Lagendijk	€ 243.000,- **
7. bijdrage uit Reserve Onderhoud	€ 7.000,-
8. <u>subsidie Stadsregio</u>	€ 208.000,- ***
Totaal	€ 838.000,-

Saldo € 88.000,- ****

- * = moet nog worden bevestigd door WSHD
- ** = in dit overzicht wordt ervan uitgegaan dat inzet van beide budgetten nodig is om de uitvoering van beide kruispunten mogelijk te maken.
- *** = het project is aangemeld voor het Regionaal Investeringsprogramma Verkeer en Vervoer (RIVV 2013). Zekerheid over de verkrijging van de subsidie is er dus nog niet.
- **** = dit saldo is exclusief de kosten voor grondverwerving, archeologisch onderzoek, eventuele aanvullende aanpassingen kruispunt Rotterdamseweg – A38 – Rijnsingel, subsidie van het Rijk.

Uit het indicatief financieel overzicht blijkt dat er mogelijk een overdekking is op de te maken kosten. De invulling van de kosten voor grondverwerving, archeologisch onderzoek, eventueel aanvullende aanpassingen kruispunt Rotterdamseweg – A38 – Rijnsingel en subsidie van het Rijk kan echter forse consequenties hebben. Na het onderzoek (voorstel 1.) zullen wij u daarover nader informeren.

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema

Beheer en Uitvoering

